

Täkkeke

ISSN 0134-2266
1995

6

PIRRUS 95

Aastaseks saab Liispet

ELLEN NIIT

Illustreerinud ANNELIIS AUNAPUU

AASTASEKS SAAB LIISPET !
TOOGE TALLE PIISK METT !
METT SAAB MESITARUST,
TARU TALVEVARUST.

PAPA TÖTTAB TARU TAHA,
PAKUB KULD- JA HÖBERAHA:
AASTASEKS SAAB LIISPET.
ANDKE MEILE PIISK METT !

MESILANE ÜTLEB: JAA,
RAHA EEST MEILT METT EI SAA.
TARU KÄRJEVAHA SEEST
METT SAAB HEA JA PAHA EEST.

PAPA OHKAB: KÜLL ON LOOD !
KUS SIIN ON SEE PAHAPOOD ?
VÕTAKSIN SEALT MÕNED VEAD,
SEST MEIL ON KODUS AINULT HEAD.

MULLE NÄIB, ET NALJALT RAHA
SAAKS NÜÜD OLLA PALJALT PAHA.
KUI NÜÜD MÕELDA PEAGA,
VÕIKS TA OLLA HEA KA.

TULEB MAMMA JOOKSUJALU,
HAIGE PÕLV EI TEEGI VALU,
TULEB LÄBI MESILAST,
AITAB VEENDA MESILAST:

KULLA MESITIBUKENE,
SIIN ON VÄIKE KIBUKENE,
MEIL ON VAJA PIISK METT,
SEST AASTASEKS SAAB LIISPET.

PÕLVEVALU ON KÜLL PAHA,
AGA SEE, NÄE, JÄI MUL MAHA.
KUI MUL TULEB VALU ÕLGA,
TULEN MAKSMATA PAHAVÕLGA.

MESIMUMM JÄI KOHE NÕUSSE,
KALLAS MESINESTET NÕUSSE,
KÄRJESUURU MÜGARASSE,
MAMMA KULDSÖRMKÜBARASSE.

TÄNASID SIIS MAMMAD-PAPAD,
VÕTSID VASTU MESINAPAD.
NÄED NÜÜD, VÄIKE LIISPET,
ÕNGI KÄES MEIL PIISK METT.

LEHTE HAINSAHU

KÕIGE ILUSAM

Tilluke Tiia läks aeda. Pisikesel Piial oli sünnipäev ja tilluke Tiia tahtis talle kinkida kõige ilusama lille.

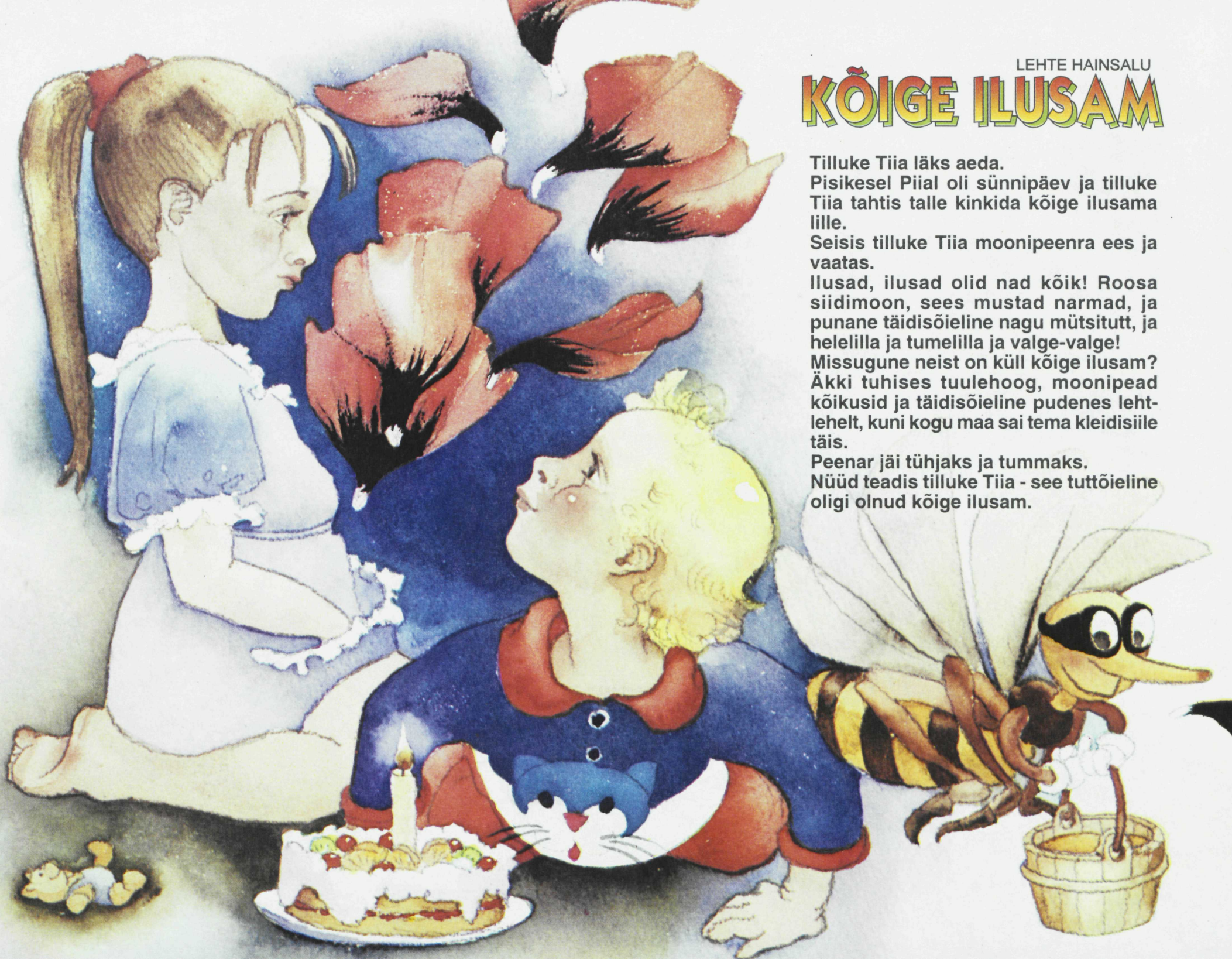
Seisis tilluke Tiia moonipeenra ees ja vaatas.

Ilusad, ilusad olid nad kõik! Roosa siidimoon, sees mustad narmad, ja punane tädisõieline nagu mütsitutt, ja helelilla ja tumelilla ja valge-valge!

Missugune neist on küll kõige ilusam? Äkki tuhises tuulehoog, moonipead kõikusid ja tädisõieline pudenes leht-lehelt, kuni kogu maa sai tema kleidisiile täis.

Peenar jäi tühjaks ja tummaks.

Nüüd teadis tilluke Tiia - see tuttõieline oligi olnud kõige ilusam.

HARRI JÕGISALU

EKSINUD

Vennike on metsas. Astub mööda kõrgete ja tihedate kuuskede alla tallatud metsloomade rada. Rada viib lodu äärde. Vennike tahab lodust emale ja vanaemale kimbu õitsvaid võhumõõku murda. Vennike läheb üksinda. Ta teab teed, sest käis vanaisa seltsis siit toomingapõõsaist korvipandu lõikamas. Seal, kus rajast teine rada risti üle läheb, tuleb paremale pöörata ja minna, kuni põiki ees on juurtega tükkis maast üles kistud kuusk. Mustavat koobast juurika all on hirm vaadata, sest seal võib rebane või mäger redus olla.

Vennike katsub, et kähku üle puutüve saab, poeb teeraja kohale kummarduvate lookas toomingate alt läbi ja ongi lodu kaldal. Lodu kollendab õitsvatest võhumõökadest. Vastu päikest sillerdab võhumõõgapuhmaste all vesi. Vees mängivad vesilikud, näitavad punasekirjut kurgualust, tantsivad naljakalt ja liputavad saba. Vennike vaatab vesilike mängu, kuni äkki pistab nina veest välja must vesilik, kõrge hari turjal.

Harivesilik! See, kellest vanaisa rääkis! Harilikest palju suurem ja nii haruldane, et lodus teda polegi. Aga näe, on: vesilik ujub kápakestega tõmmates ja sabaga loogeldes kalda poole, otse Vennikese suunas. "Tuleb veest välja!" kohkub Vennike. Vanaisa teadis, et vesilikud ei jää vette, ronivad kúlvale ja elavad kánnu all.

Vennike pistab mustakirju vesiliku eest jooksmas, nii et kannad káivad kuklasse. Lippab tulnud rada tagasi kodu poole, vanaisale ütleva, et nägi lodus harivesiliku.

Teeristil tuleb hoída paremat kátt, nagu vanaisa

õpetas. Vennike teab, et parem on terekäsi, see, milles hoiab lusikat ja pliitsit. Nii ta lähebki, aga varsti on rajal mitu mahavarisenud puud, ladvad ristipõiki risus. Vennike ronib üle tüvede, peeb läbi oksterägu ning on ootamatult päratu mustendava loimu ääres, mille veest peegelduvad puude ladvad. "Siin pole ma olnud! Teerada pole õige!" kokkub Vennike.

"Vanaisa kompass!" Vennikesele tuleb meelde, et oli kompassi taskusse pistnud. Kompass on karp, milles nõel ringi tiirutab, aga kui see paigale jääb, sihib sinine ots põhjakaart, punane lõunakaart. Vanaisa oli Vennikesele näidanud, et lodu äärest juhatab koduteed nõela sinine ots. Vennike hoiab kompassi peo peal. Nõel teeb enne, kui seisma jääb, mitu edasi-tagasi tiiru, aga teerada ei näita, sinine nool sihib sügava metsa poole. Kuidas Vennike ka läheb, ikka pöörab nõel kas punase otsa ette või jääb risti teerajaga. Mitte ei saa aru, kuhupoole minna.

"Eksinud!" hakkab Vennikesel hirm. Vanaema ju hoiatas, et laps ei tohi üksi hulkuma minna, võib metsa ära kaduda.

"Miks ma ometi sõna ei kuulanud," kahetseb mehike läbi pisarate.

"Viimati jään ööseks metsa!" Selle mõtte peale Vennike ruttab edasi, kahtlab üle pea ulatuvate sõnajalgade padrikus.

"Kas keegi kuuleb, kui hüüan? Kas isa, ema ja vanaisa juba otsivad mind?" muretseb Vennike.

"Vanaisa! Isa! Ema!" hüüab Vennike nii valjusti, kui jõuab, aga hää kaob puude kohinasse. Hüüab veel kõvemini. Komistab puujuure taha, jääb sõnajalgadesse kinni, katsub end lahti sipelda, aga mitte kuidagi ei saa edasi. Hüüab veel kord:

"Vanaisa, ma olen eksinud!"

"Pojake, mis sul on?" kostab vanaema hää.

"Kuidas, vanaema...?" imestab Vennike.

"Miks sa hüüad? Maga! Kõik magavad alles."

Vennike ärkab. Vanaema kohendab ta puntrasse siputatud lina ja tekki.

PIRET RAUD Liina-Liisi kübar

Elas kord üks väike tüdruk. Ta nimi oli Liina-Liis. Liina-Liisil oli naljakas kübar. Naljakas selle poolest, et tast kasvasid välja rohukõrred ja lilled. Mitte mingid paberist kunstlilled, vaid päris ehtsad lilled, mis lõhnasid.

Ilusa päikesepaistelise ilmaga meeldis Liina-Liisile oma uhke kübaraga aasale jalutama minna. Kui ta siis jalutas ja oma mõtteid mölgutas, tuli lind ja istus kübaraservale ning laulis kaugetest maadest. Või tuli lennates liblikas, õrn ja kaunis, ta kübarale puhkama. Või hoopis mesilane sumisedes kübaraõitelt mett korjama.

Liina-Liis hoolitses oma kübara eest hästi. Ta kastis seda igal õhtul ja vaatas hoolega, et kallis peakate mingil moel viga ei saaks. Kübar tänas tüdrukut omal kombel. Alati kui Liina-Liisil tekkis magusaisu, võis ta kübaralt küpsunaseid maasikaid noppida.

Siis aga saabus sügis ja tüdruku kübaraga juhtus midagi - lilled vajusid longu ja rohukõrred kuivasid. See polnud enam üldse Liina-Liisi kübara moodi, pigem oli see nagu mingi heinakuhi. Ei aidanud kastmine ega väetamine, tüdrukul tuli kübar kappi panna.

Talv läbi pidi Liina-Liis villase tuttmütsiga õues käima. Küllap oligi tuttmütsiga mugavam kelgumäel möllata või teiste lastega lumesõda pidada, ent ikka igatses ta oma armsa kübara järele. Aeg-ajalt piilus Liina-Liis kappi ja uuris kurvalt oma kunagist nii kaunist kübarat.

Tuli kevad, lumi õues sulas, päevad muutusid pikemaks. Ühel hommikul, kui Liina-Liis taas kapiukse avas, et oma vana peakatet vaadata, märkas ta üllatusega, et kübara kuivanud kõrte vahelt paistis uus värske rohi. Ettevaatlikult võttis tüdruk kübara kapist välja, puhastas seda hoolega ning kastis korralikult.

Nüüd muutus kübar iga päevaga aina lopsakamaks ja rohelisemaks, kuni oli niisama tore kui enne. Võib-olla toredamgi veel.

Illustreerinud PIRET RAUD

Looduse kuningas

IRA LEMBER

Jaako ja vanaisa olid pärast sooja vihma Nõmme aedade vahel jalutamas. Mõlemad imetlesid värsket rohelist ja pakatama lõõnud pungid. Ent korraga tabas Jaako pilk veel üht looduseimet.

“Vaata, vaata, vanaisa, kui vahva koer! Just sellise võiksid sina endalegi osta!”

“Lähme ja kaeme seda ilmaimet siis ligidalt ka!” oli vanaisa samuti huvitatud. Ja nad ruttasidki üle tee, sinna, kus Jaakost pikem poiss uhkelt oma majesteetliku koeraga jalutas.

“No küll sul on tore koer!”

“Ehtsat tõugu!” kiitis koeraomanik.

Illustreerinud HILLAR METS

“Esivanemad elavad Hollandis.”

“Mis ta nimi on?” tahtis vanaisa teada.

“Famulus.”

“Miks nii uhke nimi?” päris Jaako.

“Eks uhkel koeral pea ka uhke nimi olema!” uhkustas poiss, kuid andis siiski seletust: “Kõigil tema esivanematel on F-ga nimed ja sellepärast panime meie tema nimeks Famulus.”

“Ega see nii uhke nimi olegi,” ütles vanaisa ja pomises siis rohkem nagu endale: “Famulus tähendab ladina keeles orja ehk teenijat.”

“Famulus, Famulus!” harjutas Jaako võõrapärast nime.

“Ei tohi teda nimepidi hõigata!” keelas poiss. “Võõrad ei tohi, muidu hakkab koer võõrast omaks võtma. Isa ütles.”

Jaako noogutas mõistvalt, ehkki ei mõistnud. Ja küsis: “On see koer, keda ei tohi nimepidi hõigata, kuri ka?”

“Ei ole.”

Nüüd julgus Jaako koera siidkarvalist pead silitada. Kuid kohe sai ta uue märkuse: “Ema ei luba teda silitada, sest siis ei seisa kõrvad enam kikkis!”

“Palju see looduse kuningas ka maksis?” päris vanaisa.

“Kolm tuhat kaheksasada krooni!” teadis poiss täpselt.

“Sinu viie kuu pension,” oli Jaako mihkel rehkendama. Ja kui nad juba edasi jalutasid, tähendas ta nukralt: “Ega sa, vanaisa, saagi endale koera osta. Pead ilma koerata läbi ajama.”

“Ei ma sellepärast veel ilma koerata jää,” oli vanaisa lootusrikkam. “Me lähme sinuga koerte varjupaika ja saame sealt niisuguse kena sõbra, et lase aga olla!”

“Tõesti! Võtame siis sellise, keda tohib ikka paitada ka, eks!”

PÄEVAKOER

OOD SEALE

Lõppenud on koera-aasta, asemele astub uus. Aasta see toob meile kaasa roosa notsu, ruigarsuu. Pärit pole notsu linnast, elada tal meeldib maal. Tuhnib mullas, sügab ennast, larbib putru, tõuseb kaal.

Oo, notsu, roosa Potsu!
Oled pehme, mõnus sell.
Kõrvad lontis, saba krussis,
kolossaalne kärss on sul.

MINU RUMALUS

Kui ma väike olin, nii umbes 4-aastane, ei tahtnud ma lasteaias käia. Igal hommikul hakkas suur kisa juba kodus pihta. Ema pidi mind süles viima.

Aga õde käis sõimes ja teda tuli ka süles tassida, sest tema oli ju päris tilluke. Kui ema mind sülle ei võtnud ja pidin ise kõndima, nagu suurele poisile kohane, siis jooksin ma koju tagasi.

Küll ema nägi minuga vaeva.

ELVIS VISLA

PEETRI PALL

Peeter põrgatas palli platsi peale. Pall põrkas Pontule pähe. Pontu püüdis palli põrgatada. Pall põrkas Pillele, Pillelt Peetrile. Peeter põrgatas palliga Pille poole.

KIRSTIN KIROTAR

Seekord saate lugeda Viljandi Männimäe Lasteaed-Algkooli 4.b klassi kirjatöid. "Ood seale" on klassi ühistöö.

SÕIT SEAGA

Umbes paar aastat tagasi olime ema, isa, mina ja tädipoeg Kristo maal. Seal olid sead, kanad ja ka pardid. Sigadel oli väljas suur aed. Neid oli seal tore vaatamas käia.

Ühel päeval tekkis meil Kristoga mõte proovida sea seljas sõita. Läksime aeda. Sead parajasti magasid ja meil oli hea neile selga hüpata. Võtsime sigadel kõrvadest kinni. Kuid sõitmise ei tulnud midagi välja, sest sead hakkasid jooksma ja me kukkusime maha. Proovisime küll neil seljas püsida, kuid tulemus oli ikka sama. Sõidust küll midagi välja ei tulnud, kuid lõbus oli ikkagi.

TRIINU KÄBA

KUI MA SÕNA EI KUULANUD

See juhtus üpris ammu, kui mu vanemad ära sõitsid ja mina pidin vanaemaga koju jääma. Ma ei tohtinud kodu juurest kaugele minna. Alguses läks kõik ilusasti, kuid pikapeale tüdinesin kodusolemise ära ja läksin koos ühe tüdrukuga karusselliga sõitma. Alguses lükkas hoogu tema, pärast mina.

Kui hoog oli sees, tahtsin karusselli juurest ära joosta, aga sain rauast otsaga pähe. Naersime sõbrannaga mõlemad, kuid pärast hakkas mul pea valutama.

Kukal oli verine ka. See teine tüdruk viis mind süles koju. Vanaema oli hirmus mures. Ta kutsus kohe

kiirabi. Haiglas nõeluti mu pea kinni ja lasti koju tagasi. Siis sain aru, et tegin valesti, kui vanaema sõna ei kuulanud.

KRISTEL NÕGES

PAHANDUS

Ühel ilusal suvehommikul, kui päike oli kõrgel, läksin sõbra juurde. Istusime trepil ja mõtlesime, mida põnevat teha. Otsustasime ehitada metsa salaonni. Kui onn valmis sai, mõtlesime, et teeme väikese lõkke ja küpsetame kartuleid. Nii tegimegi. Kuid õnnetus ei hüüa tulles. Läksime ise ratastega sõitma ja meile ei tulnud pähegi, et mets võib lõkkest süttida. Suur pahandus oligi käes. Eemalt kostis tuletõrjesireenide kaja. Tuletõrjujad hakkasid meie tehtud pahandust kustutama. Õnneks ei levinud tuli tervesse metsa.

CASPAR TOPS

GITA JA MINU SUUR PAHANDUS

Kui olin 2- või 3-aastane, hakkas mul kodus igav. Läksin koos Gitaga ema tuppa ja me võtsime nii palju huulepulki, kui pihkudesse mahtus. Siis hakkasime tööle. Mina hakkasin tekikotti, Gita tapeeti värvima. Kui emad koju jõudsid, juhtus midagi sellist, mida polnud oodata.

Arva, mis see oli!

KRISTIINA VALDES

Barbie®

Ühel ilusal juunikuu päeval otsustasid Barbie ja tema sõbranna Marina, et täna ei tee nad muud, kui tegelevad vaid iseendiga. Skipper nurus, et ka temal lastaks sellest mõnulemisest osa võtta. Kuid vastus oli kindel EI. Suured tüdrukud tahavad aegajalt omaette olla ja ega kõik nende askeldused väikestele tüdrukutele sobigi. Sellega pidi Skipper leppima. Marina kodu lähedal asub tervisekeskus, sinna nad kahekesi sammud seadsidki. Kõigepealt mängisid nad tunnikese tennist. Kumbki neist pole just hiilgav mängija, kuid mõnusalt higiseks said mõlemad. Siis käisid nad dushi all ja läksid siis sauna. Enne kuumale lavale minekut mässisid nad oma pikad ning paksud juuksed niiskesse froteerätikusse. Juustele pole kuumus nii hea kui kehale. Selle võid meelde jätta sinagi, väike sõber. Kui sa rätikut pähe ei

taha panna, siis kasta enne leilivõtmist juuksed vähemalt märjaks. Siis pole kuumus neile nii ohtlik. Barbie ja Marina olid juba hommikul otsustanud, et täna ei pese nad pead 'sampoonega, vaid mingi loodusliku vahendiga. Kodus segasid nad kokku apelsinimahla, munarebu ja taimeõli segu pesemiseks ning keetsid loputusveele lisamiseks kummeliteed. Tervisekeskusest tulid tüdrukud ära mõnusa väsimusega. Kodus hakkasid nad uusi soenguid proovima.. Marina leidis, et tema ei raatsi oma pikki juukseid sentimeetrigi võrra lühemaks võtta. Nii jäeti tema pea rahule. Barbie proovis endale tumedat hobusesabaga parukat. Kuid sellega ta veel ei leppinud. Lõpuks arvas ta, et võib rahuneda oma juuksed lühemaks lõigata. Küll need jälle pikaks kasvavad.

Kõrval pildil näedki igasugu soenguid, mida Marina Barbie'le tegi. Juukseid lõikas Marina nii ettevaatlikult, et äralõigatud osa saab lühikese soengu külge kinnitada nii, et keegi arugi ei saa. Marina ja Barbie jäid oma toimetustega väga rahule ja otsustasid iga kuu vähemalt korra sellise päeva ette võtta.

Loosimisele tuleb 6 heleda- ja 6 tumedajuukselist Barbie't, kellele saad soenguid teha, juukseid lühemaks lõigata ning siis need tagasi kleepida. Kui Sul tuleb aga tahtmine oma soengut muuta, siis pea enne kindlasti emaga nõu.

Sinu talongi vastustega ootame toimetusse 12. juuliks.

Küsimused:

1. Kuidas Eestimaal juunikuud veel nimetatakse?
2. Millised kaks eesti rahvale tähtsat püha on juunikuu lõpupoole? Nimeta need!

Aadress nagu tavaliselt: Barbie, "Täheke", Pärnu mnt. 67a, Tallinn EE0001

Veebruari loosiga võitsid Polly Pocketi LIISA PALL Tartust, TEO, IIA ja ELA BERGMANN Koerust, REELIKA ja HELEN TIIK Pärnust, AIRE ROOSIMAA Kuldrest, INGRID ROGER Kadrinast, SIGRID ALBI Türiilt, PIIA SAAGE Tihemetsast, RISTE TAMM Muhust, KATRE VESKI Vastseliinast, ELI KANN Taeblast, ANNIKA ERM ja KADRI VEERMÄE Tallinnast.

BARBIE

1. _____
2. _____

GERLI UUSVEL

Reinu tee 10-6EE2900Viljandi
Huvid:näitlemine, joonistamine,
tantsimine.

ERLE MERESMAA

Tormi 4 - 8 KärklaEE3200 Hiiumaa
Huvid:lugemine, luuletamine.

ELLE KOIT

Torimo,Heimtali sjk.
EE2967 Viljandi mk.
Huvid:udukad, kleepekad, diskod.

KRISTIN SOO

Võrgu 2 -167EE0010Tallinn

KARIN KENK

Purku sjk.EE3503 Rapla mk.
Huvid:kaardid ja udukad.

ANNIKA SAAR

Lähte sjk. 18-1EE2402 Tartu
mk.Huvid:udukad, kleepeud,
joonistamine.

AIVI LINDSALU

Pärna 37-80EE2020Kohtla-Järve
Huvid:udukad, ristsõnad, lugemine.

MAIRE MAASIK

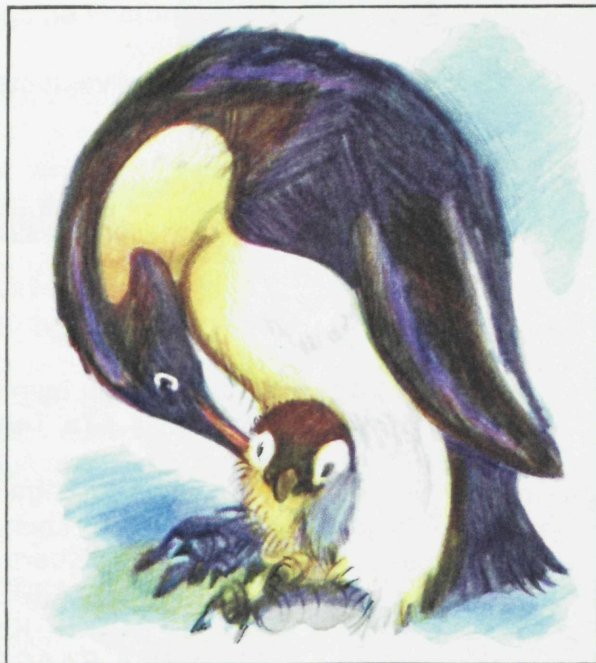
Tööstuse 3, Kiltsi
EE2320Lääne-Virumaa
Huvid:ujumine, kleepeud, udupildid.

ELEN GRAUBERG

Turu 6-2 Kiltsi
EE2320Lääne-Virumaa
Huvid:ujumine,käsitöö,lugemine,

Elu
KÜLMKAPIS

Meile saabub talve järel taas kevad, kuid Antarktika elanikud ei pääse oma "külmutuskapist" kunagi välja. Ometi kooruvad sealgi linnupojad. Kuidas see küll võimalik on? Keiserpingviin on lahendanud asja nii. Emalind muneb muna otse lumele. Sealt haarab isa selle oma jalgade vahele ja surub vastu kõhtu. Nii ei takista

"lapseootamine" pingviiniisal käimist, küll aga ei saa ta toitu hankida. Ja algabki vaesekeesel kahekuune paastuperiood. Et lõbusam ja soojem oleks, kogunevad "lapseootel" isad vahel sadade kaupa parvedesse. Kui lapsuke munast väljas, asub taas ametisse emalind. Näljakuurist kurnatud papa vaarub aga pingviinide

söökla - mere - poole. Et pisitital algul lumel külm poleks, hoiavad vanemad teda nagu varem munagi - oma jalgade peal kõhu all soojas.

STEREOKEEL

Oled vahest juhtunud nägema fotol või filmis madu, kelle suust vilgub parasjagu peenike kaheharuline keel. Samasugune on ka pea kõigi sisalike keel. Miks see just kaheharuline peab olema, selle üle on palju pead murtud. Nüüd on üks looduseuurija pakkunud välja seletuse. Sisalike ja madude jaoks on keelega kompamine ja takistuste "maitsmine" niisama tähtis kui sinule nägemine või koerale nuusutamine. Eriti vajalik on ära tunda eeslänud "lõunaroa" jäljed. Kuid mitte vähem tähtis pole ka perekonnaliikmete ülesleidmine. Ja just samamoodi, nagu sina kahe silmaga paremini näed, tunneb madu kahe keeleotsaga paremini lõhnu.

KATRI KALJU

Uus-Saku 10-1Saku
EE3400 Harju mk.
Huvid:muusika, lugemine, sport.

AHTI LEHTSALU

Võuküla, Ruusa sjk.
EE2622Põlva mk.
Huvid:muusika, joonistamine.

RAGNE LEHTSALU

Võuküla, Ruusa sjk.EE2622
Põlva mk.Huvid:nätsu- ja
kommipaberid, kleepeud.

RAIGO KONSING

Võuküla, Ruusa sjk.EE2622
Põlva mk.Huvid:jalgrattasõit,
lugemine, muusika.

INGRID ARGE

Siimusti 57-20
EE2368Jõgeva mk.
Huvid:lugemine, ujumine,
udukad.

BRIGITTA PRÜÜS

Kolga 64-13 EE3016Harju mk.
Huvid:loomapildid, ümbrikud,
joonistamine.

EIKE NURMIK

Tammsaare 38-25 EE3600
PärnuHuvid:lugemine,
joonistamine,ujumine.

PIIA SOLASAARI

Kujentie 60-62 D 17
53656(LPR)LappeenrantaSuomi
Kirjutada soome või inglise
keeles.

LORETA LOJA, 12a

Slokas 169-40, RIGA
LV-1067Latvia
Huvid: muusika ja tantsimine.
Kirjuta inglise või saksa keeles.

BARBIE

MAAVITS

Harilik maavits. Pildistanud HENDRIK RELVE

Maavitsa nimi kõlab kuidagi salapäraselt, nagu nõiavits. Maavitsal ongi varasemal ajal olnud nõiataimede kuulsus. Maavitsaga raviti haigusi, mida kutsuti maa-alusteks ehk maalisteks. Sellist haigust usuti tulevat maa seest, siis, kui inimene kaua palja maa peal lamab. Haiguse tunnuseks pidi olema see, et nahale ilmuvad villid või punased täpid. Tänapäeva arstiteaduses nimetatakse säärase tunnustega haigusi teiste nimedega. Haigusi on mitmeid ja neil on erinevad põhjused, kuid maa seest ei tule küll ükski.

Sadu aastaid tagasi võis kuivatatud maavitsast tehtud rohtusid leida igast suuremast apteegist. Nüüdseks on selgitatud, et maavits sisaldab muu hulgas inimesele mürgiseid aineid. Sellepärast ei soovitata seda tarvitada ei söögiks ega ka arstirohuks.

Eesti looduses kasvab kahte liiki maavitsa - harilik maavits ja must maavits. HARILIK MAAVITS on roomava varre ja enamasti piklike lehtedega taim. Õied on lillad ja marjad punased. Taimel on tugev ja iseäralik lõhn. Kui seda vaid korra nuusutada saad, on taime edaspidi kõige lihtsam ära tunda just lõhna järgi. Maavitsa võib kõige sagedamini kohata võsastikes, ojakallastel ja mujal, kus on varjuline ja niiske. MUST MAAVITS on püstise varrega. Taim on nime saanud sellest, et ta viljad on musta värvi. Must maavits on umbrohi. Seda leidub aedades, põlluservadel, teede ääres.

Mõlema maavitsa viljad on MÜRGISED. OHTLIKULT MÜRGISED võivad olla hariliku maavitsa viljad. Kui hariliku maavitsa sõstrasarnane mari suhu pista, tundub see keelel algul kibedana ja siis magusana. On välja uuritud, et maitse muutus tuleb sellest, et sülg lagundab mõru aine suus teistsuguseks, magusamaitselikuks aineks. Nii et kui oled kusagilt loodusest noppinud punase marja, mis suus niimoodi imelikult maitset muudab, siis sülitä see parem kohe välja!

Maavitsad on lähedased sugulased meile hästi tuttavale kartulile. Kujult on kartuli ja maavitsa õied ning viljad väga sarnased. Oleme harjunud kartulit heaks söögitaimeks pidama. Kartuli mugulad on tõesti maitvad ja toitvad. Aga mitte viljad. Kartuli rohelist värvi sõrmeotsa-suurused viljad on sama mürgised kui hariliku maavitsa omad. Samamoodi mürgised on paljude teistegi samasse perekonda kuuluvate taimeliikide viljad.

HENDRIK RELVE

JAANIKUU JUUTT

Jaanipäeva hüütakse vahel suviseks jõuluks. Niisama tähtis on see püha. Jõuluajal rõõmustame kõige pikema öö möödumise üle. Jaanipäeval lustime kõige lühema öö seltsis. Mõlemad päevad on ka sünnipäevad. Jõulud Kristuse, jaanipäev Ristija Johannese oma. Võõrapärase nime Johannes on meie esivanemad mugandanud koduseks Jaaniks. Nii ongi meie kalendrisse saanud jaanipäev. Kuid kes oli see salapärane Johannes ja miks teda hüüti Ristijaks?

Johannese vanemad olid üsna eakad, kuid neil polnud lapsi. Oma rõõmutute vanaduspäevade pärast olid nad tihti Taevaisalt last palunud. Kuid vahel peab lihtsalt kannatlik olema. Ühel päeval ilmus Johannese isa ette ingel ja teatas poja peatsest sünnist. Vaene vanake ei suutnud oodatud imet uskuda. Seepeale ütles ingel: "Et sa usuksid selle tõe olevat, jääd sa tummaks, kuni laps on sündinud."

Kõik juhtus, nagu ingel oli ennustanud. Kui väikemees sündis, pandi talle nimeks Johannes. Siis läksid ka isa keelepaelad uuesti lahti ning ta võis jutustada imelisest kohtumisest inglga. Ettekuulutust mööda kasvas Johannesest tore noormees ja julge töökuulutaja. Ta ei hakanud rikkust koguma ega elu mugavaks sättima. Johannesele piisas lihtsast toidust ja lihtsatest riietest. Räägitakse, et ta elanud pikki aastaid koguni kõrbes, süües metsmesilaste mett ja kandes rõivana loomanahku. Ehkki ta jutt polnud kõigi kõrvadele meeldiv, tulid paljud tema nõuandeid isegi kaugele kõrbesse kuulama.

Johannes manitses valetajaid julgusele, laisklejaid abivalmidusele, nipsakaid viisakusele. Neid, kes oma halbu elukombeid kahetsesid ja paremaks tahtsid saada, ristis Johannes Jordani jõe vees. See oli inimestele pidulik sündmus, mis aitas töötust meeles pidada. Küllap seetõttu hakatigi Johannest hüüdma Ristijaks.

Johannes ei kõhelnud tõtt öelda ka vägevatele valitsejatele. Kuningas Herodes oli oma perekonnaga väga halvasti käitunud. Kuid ta ei tahtnud oma süüd tunnistada. Ta lootis, et see kaob, kui kaob süüdistaja. Kartmatu Johannes heideti vangitorni. Kuid tegelikult muutus vangiks hoopis kuningas, muutus oma südame kurjuse vangiks. Ta ei saanud enam kunagi teha ühtegi head tegu ega öelda ühtegi head sõna. See oli tõesti kurb. Ja ta oli ise otsustanud olla selline vang.

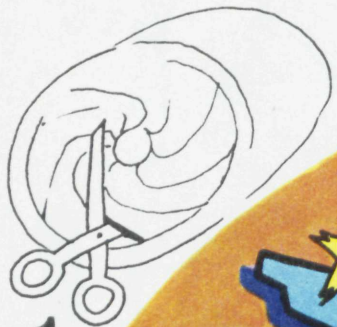
Kurja Herodest mäletavad vähesed, julge ja ausa Johannese sünnipäeva peavad meeles aga paljud rahvad.

HELI VEIGEL

Müts

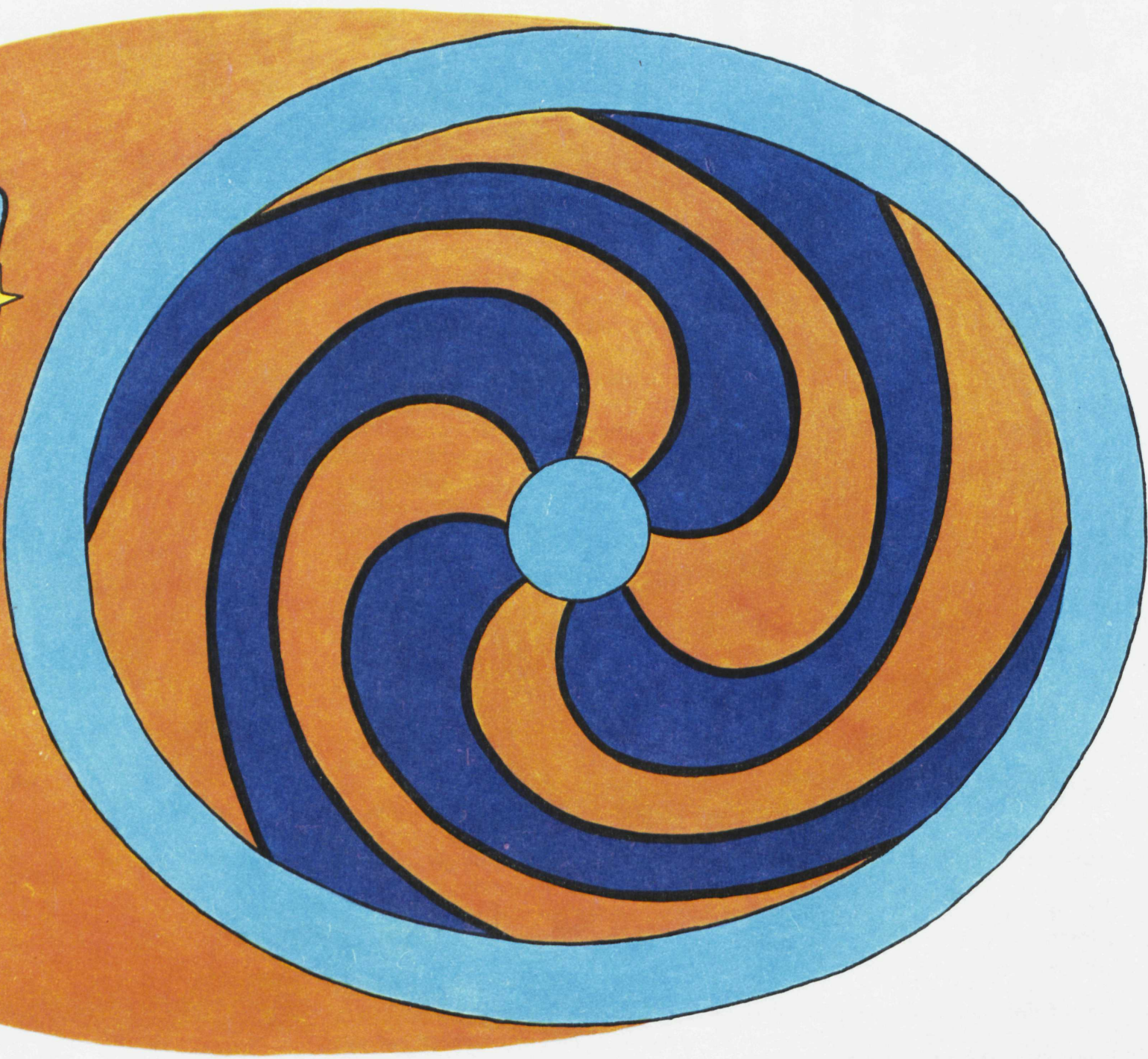

VALI SOBIV POOL JA LÕIKA MÜTS VÄLJA.
Pealael olevad spiraalid lõika paksu joont mööda lahti ja võidki mütsi pähe panna.

1

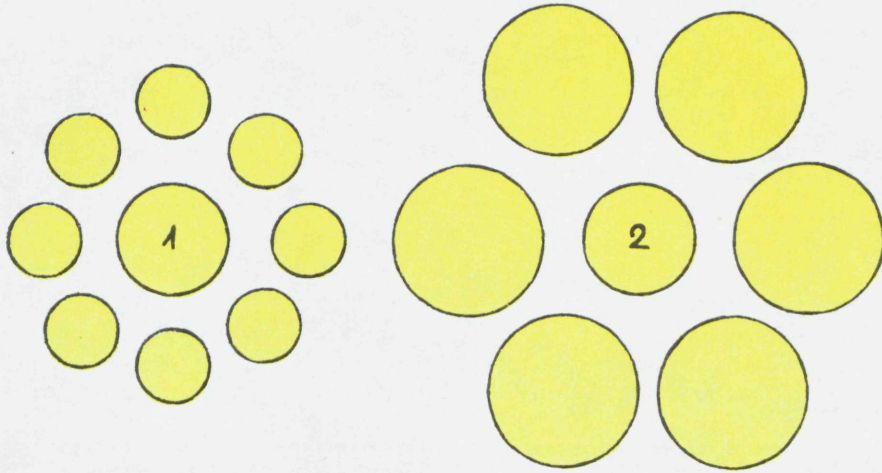
饺子包法

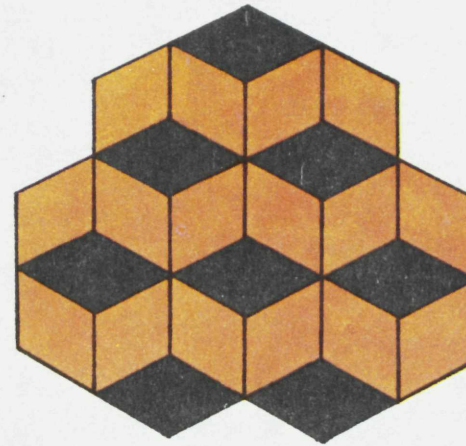
2

KUMB RING ON SUUREM, KAS 1 VÕI 2?
VAATA HOOLEGA!

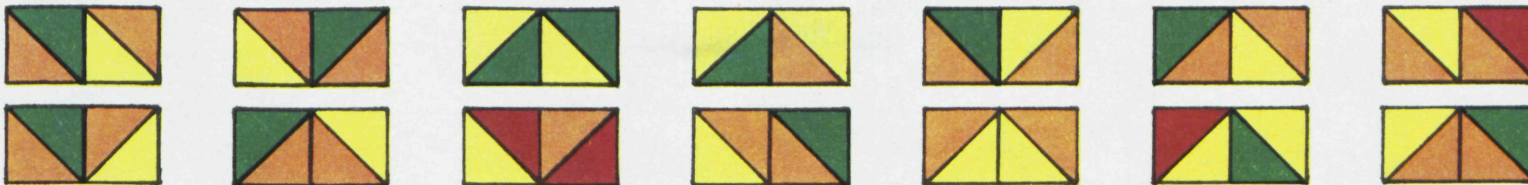
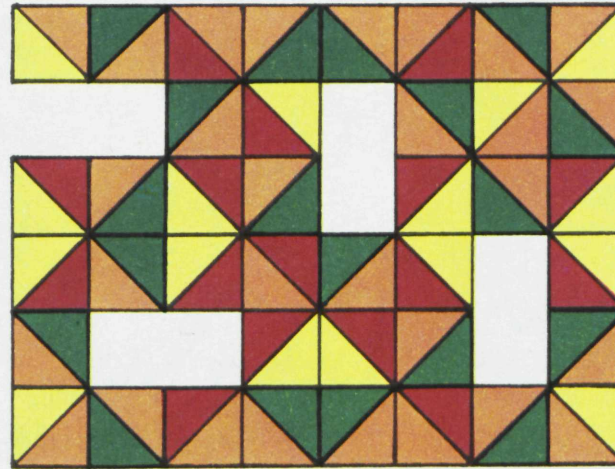
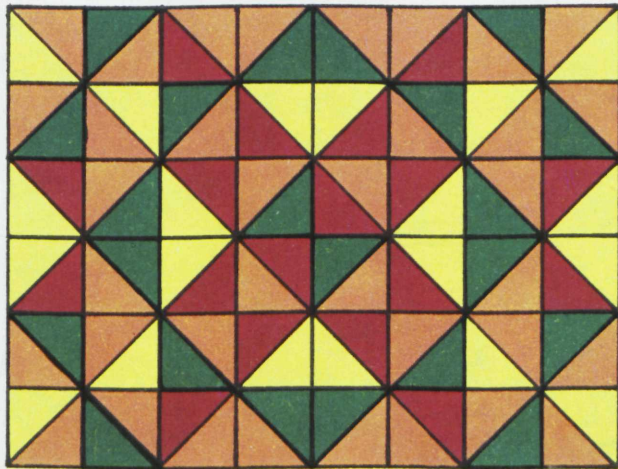

MITU KUUPI ON SIIN NÄHA,
KAS KUUS VÕI SEITSE?

SIIN PEAB OLEMA KAKS ÜHESUGUST MUSTRIT. OTSI ÜLES, MILLISED OSAD ON TEISEST MUSTRIST PUUDU!

Joonistanud REET REA

Lasteajakiri
"TÄHEKE"
Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse aadress:
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel. 681 497

Vastutav sekretär
VIIVI VARIKSAAR
tel. 681 495

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel. 681 495

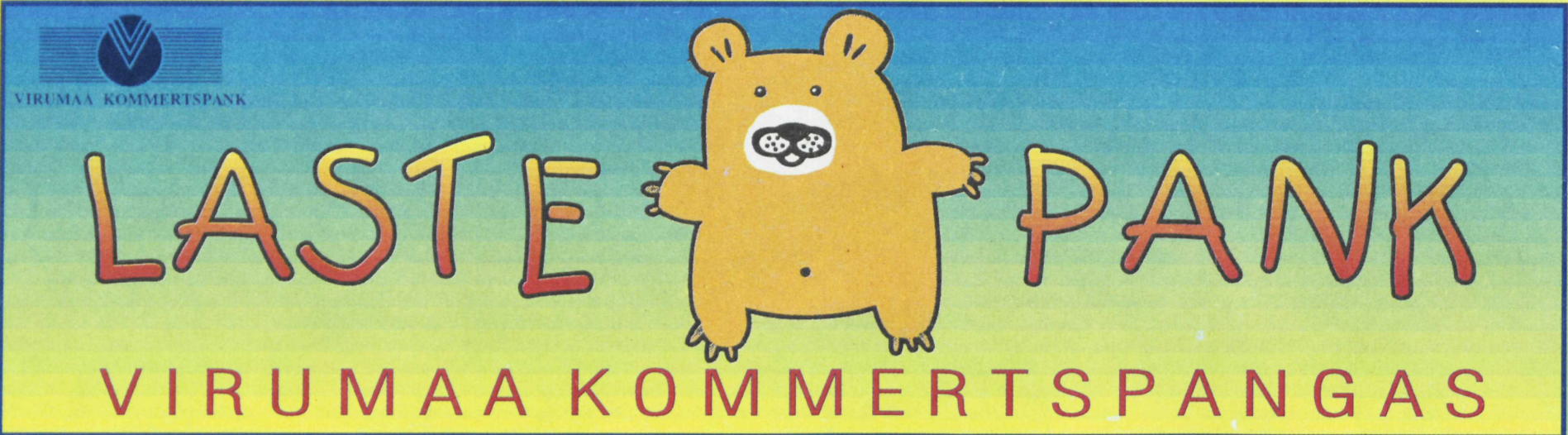
Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel. 681 495

Printall
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

ESIKAANEL
PIRET
SELBERGI
JONISTUS

Ka Sina võid oma raha pangas hoida ja seda sinna juurde koguda nagu suured inimesed. Sinu raha hoidmise kohaks sobib kindlasti

Lastepanka võivad raha panna kõik lapsed, kes on 5 - 16 aastat vanad. Kui Sa oled tubli ja oskad oma nime kirjutada, siis võid oma arve avada ka varem. Lastepangas kasvab Sinu väike raha suuremaks, sest pangas makstakse raha hoidmise eest 10 protsenti aastas juurde. See tähendab:

- kui Sinu arvel on 1 kroon, saad aastas juurde 10 senti;**
- kui Sinu arvel on 10 krooni, saad aastas juurde 1 krooni;**
- kui Sinu arvel on 100 krooni, saad aastas juurde 10 krooni;**
- kui Sinu arvel on 1000 krooni, saad aastas juurde 100 krooni.**

Oma raha saad Sa pangast kätte igal tööpäeval. Mõtle alati enne hästi järele, kas Sul on just praegu seda raha väga vaja. Raha ei tasu niisama tühja-tähja peale kulutada. Targem oleks koguda ja osta mõni suurem asi: näiteks jalgratas, makk, rula vms.

Isa-ema, vanaema ja vanaisa võivad alati Sinu pangaarvele raha juurde panna, kuid pangast raha välja võtta saad oma arvelt ainult Sina. Selleks on vaja iga kord pangakaart kaasa võtta.

Raha võid Sa koguda ka kassasse. Kui Sinu rahakassa saab täis, too see panka ja Sinu pangaarvele tuleb juurde tubli lisa. Iga täis rahakassa eest saad Sa väikese kingituse. Kui oled korjanud raha 10 kassatäit ja saanud 10 kingitust, siis saad pangalt suure

a u t a s u - 1 0 0 k r o o n i .

Kui Sa elad Rakverest kaugemal, siis saad oma arve avada ükskõik millises Virumaa Kommertspanka osakonnas. Need asuvad Tallinnas, Paldiskis, Järva-Jaanis, Türil, Koerus, Tapal, Väike-Maarjas, Rakkes, Jõhvis, Kiviõlis, Kundas, Võsul, Toilas, Aseris, Sillamäel, Narvas, Narva-Jõesuus, Kohtla-Järvel, Avinurmes ja Tamsalus.

NÜÜD KÜSIMUSED:

- 1. Kus asub Virumaa Kommertspank?**
- 2. Kas 4-aastane laps võib avada arve Lastepangas?**
- 3. Sul on pangas 200 krooni. Mitu krooni aastas tuleb pangalt lisaks?**

Vastused saada 12. juulike aadressell: TÄHEKE, Lastepank. Pärnu mnt. 67a, Tallinn EE0001.

Oigesti vastanute vahel loositakse välja

- pesuühind 50-kroonise arve avamine;**
- 5 hoiukarpi;**
- 20 pillitsikomplekti (pastakas + harilik pilliata) Virumaa Kommertspanka Lastepanga märgiga.**

HIND 5 KROONI